

OBJAŚNIENIE

W publikacji przyjęto kolorystyczne oznaczenie materiałów, które zostały wykorzystane w każdym z trzech scenariuszy. Poniżej schemat tego podziału.

**TEMAT 1. UNIFIKACJA ORGANÓW BEZPIECZEŃSTWA
W II RZECZYPOSPOLITEJ**

**TEMAT 2. FUNKCJONARIUSZ POLICJI PAŃSTWOWEJ
W SPOŁECZEŃSTWIE II RZECZYPOSPOLITEJ**

**TEMAT 3. SYLWETKA FUNKCJONARIUSZA POLICJI PAŃSTWOWEJ
W II RZECZYPOSPOLITEJ**

1. Budynek komendy powiatowej Policji Państwowej w Stolpcach, 1924 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).*

2. Policjant podczas rozmowy przed posterunkiem Policji Państwowej w Czarnym Dunajcu, 1932 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).*

3. Budynek posterunku Policji Państwowej w Lidzbarku
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

4. Budynek komendy Policji Państwowej w Poznaniu
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

5. Budynek komendy powiatowej Policji Państwowej w Kostopolu
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

6. Funkcjonariusze Urzędu Śledczego Komendy Policji Państwowej m.st. Warszawy podczas służby przy radiostacji, 1931 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

7. Funkcjonariusze podczas służby na posterunku Policji Państwowej w Wieliczce, 1932 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 8. Policjant przeprowadzający starszkę przez ulicę Krakowskie Przedmieście w Warszawie, 1925 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 9. Funkcjonariusz Policji Państwowej przeprowadza dzieci przez ulicę Nowy Zjazd przed wjazdem na most Kierbedzia w Warszawie, 1925 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 10. Policjant uczy poprawnego przechodzenia przez ulicę w Łodzi, 1935 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 11. Policjant udzielający informacji w Krakowie, 1933 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 12. Policjant podczas pełnienia służby
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 13. Policjant kierujący ruchem ulicznym
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 14. Policjant kierujący ruchem ulicznym w Katowicach, 1933 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 15. Posterunek policji i straży pożarnej ochraniający budynek Sejmu, 1926 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 16. Policjant z psem podczas zbiórki pieniędzy na rzecz pomocy bezdomnym w Katowicach, 1936 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 17. Rowerowe oddziały Policji Państwowej na placu Teatralnym w Warszawie, 1925 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 18. Funkcjonariusz Policji Państwowej podczas patrolu konnego
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 19. Policyjny patrol na motocyklu w Warszawie, 1932 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 20. Funkcjonariusze z Komisariatu Wodnego Policji Państwowej m.st. Warszawy podczas akcji ratunkowej, 1925 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 21. Funkcjonariusze z Komisariatu Wodnego Policji Państwowej m.st. Warszawy patrolują okolicę dzikiej plaży, 1930 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

- 22. Grupa funkcjonariuszy na policyjnej polewaczce. Policjanci uzbrojeni są w karabiny Mosin
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 23. Polewaczka policyjna używana do rozpędzania demonstracji
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 24. Funkcjonariusze warszawskiego oddziału specjalnego Policji Państwowej w strojach szturmowych – kuloodpornych zbrojach płytowych, hełmach wz. 16 z orłem i numerem służbowym, tarczami i pistoletami, 1930 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).*

■ 25. Strój szturmowy policjanta – kuloodporna zbroja płytowa, 1929 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).*

■ 26. Podkomisarz Stanisław Paleolog, kierownik Referatu Policji Kobiecej w Komendzie Głównej Policji Państwowej, 1927 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 27. Salutująca policjantka Jadwiga Willamowska z Referatu Policji Kobiecej w Łodzi, 1937 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 28. Odprawa policjantek Referatu Policji Kobiecej Centrali Służby Śledczej w Warszawie, 1935 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 29. Funkcjonariuszka Policji Państwowej czyta dzieciom przebywającym w Izbie Dziecka w Łodzi, 1937 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 30. Policjantki na spacerze z podopiecznymi z Izby Dziecka w Łodzi, 1937 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 31. Policjantka otula kocem śpiącą dziewczynkę z Izby Dziecka w Łodzi, 1937 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 32. Policjantka z izby zatrzymań w Warszawie z dzieckiem na rękę, 1939 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 33. Policjantka strzyże chłopca przebywającego w Izbie Dziecka w Łodzi, 1937 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 34. Uliczny patrol Policji Kobiecej w Warszawie
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 35. Funkcjonariuszki Referatu Policji Kobiecej z chłopcem w drodze do policyjnej izby zatrzymań w Warszawie, 1939 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 36. Funkcjonariusze Policji Państwowej dokonują zatrzymania przestępcy Stanisława Popławskiego w Warszawie, 1929 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

- 37. Funkcjonariusze Policji Państwowej i Straży Granicznej wraz z zatrzymanymi w Krościenku
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 38. Funkcjonariusze policji przed wejściem do kryjówki bandy Maczugi, 1934 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 39. Funkcjonariusze policji po cywilnemu przeszukują zatrzymanego
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 40. Policjant sprawdza bezdomną śpiącą na ulicy
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 41. Konne oddziały Policji Państwowej na placu Teatralnym w Warszawie, 1925 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 42. Defilada odznaczonych funkcjonariuszy podczas obchodów święta Policji Państwowej na placu Saskim w Warszawie, 1927 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

- 43. Obchody święta Policji Państwowej w Warszawie. Na zdjęciu widoczny m.in. Komendant Główny Policji Państwowej Janusz Jagrym-Maleszewski (odbiera raport), 1933 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

44. Komendant Główny Policji Państwowej Kordian Józef Zamorski przemawia do odznaczonych funkcjonariuszy podczas obchodów święta Policji Państwowej w Warszawie, 1938 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

45. Kuźnia komendy wojewódzkiej Policji Państwowej w Tarnopolu, 1925 r.

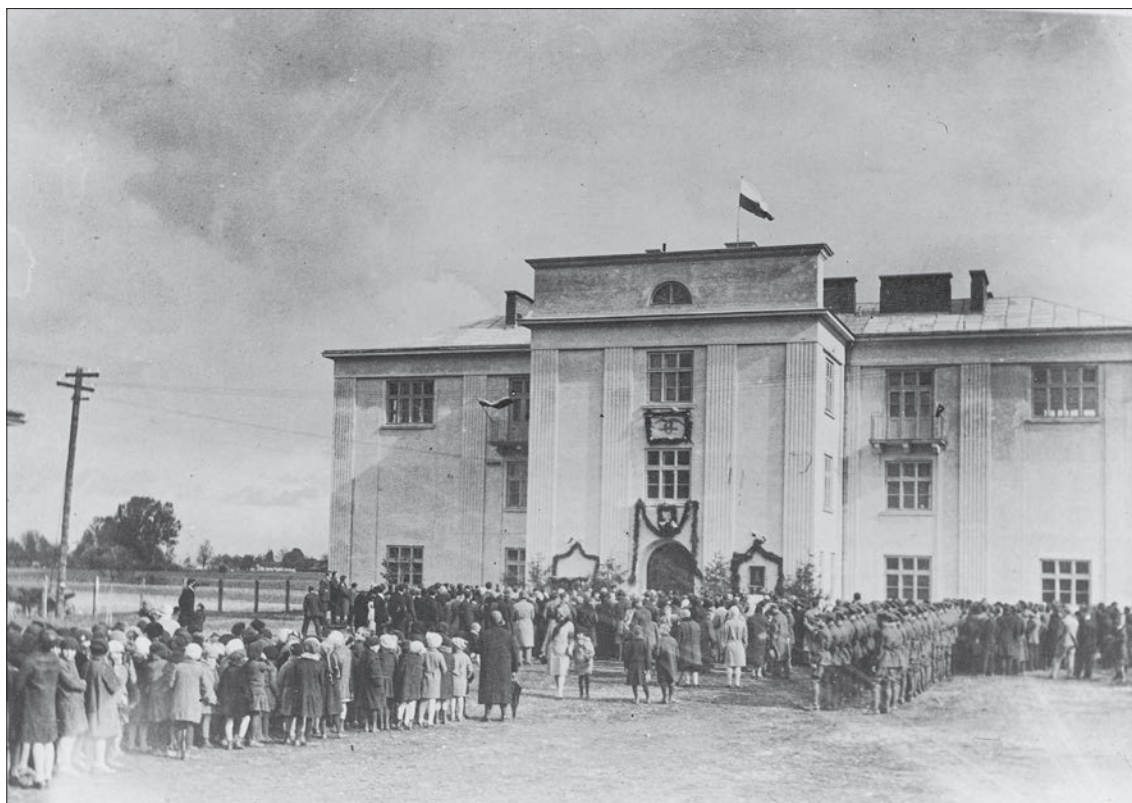
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

46. Policjanci podczas nauki kierowania ruchem ulicznym w Warszawie, 1934 r.

Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

47. Uroczystość poświęcenia gmachu Normalnej Szkoły Fachowej dla Szeregowych Policji Państwowej w Mostach Wielkich, 1929 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

48. Policjanci ćwiczą podczas kursu samoobrony
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 49. Kurs narciarski dla funkcjonariuszy Policji Państwowej w Zakopanem, 1929 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 50. Kurs nauki języka esperanto dla szeregowych funkcjonariuszy Policji Państwowej w Krakowie
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

51. Funkcjonariusze Policji Państwowej podczas kursu instruktorskiego w Laboratorium Centrali Służby Śledczej w Warszawie
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

52. Pokaz psów policyjnych w Warszawie, 1931 r.

Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

53. Szkolenie psa policyjnego w Szkole Tresury Psów Policyjnych w Poznaniu, 1933 r.

Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

54. Policjant i pies w maskach w trakcie ćwiczeń przeciwgazowych Policji Państwowej
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

55. IV Ogólnokrajowe Zawody Sportowe Policji Państwowej w Katowicach, 1929 r.

Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

56. Zawody konne Policji Państwowej zorganizowane przez Rodzinę Policyjną w Warszawie, 1933 r.

Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

■ 57. Dzieci ze Specjalnej Szkoły Powszechnej podczas posiłku w świetlicy policyjnej w Krakowie, 1933 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 58. Policjanci podczas społecznej akcji wspomagania biednych rozdają buty potrzebującym dzieciom w Białej, 1937 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

■ 59. Policjanci rozdający paczki dzieciom z ubogich rodzin w Krakowie, 1938 r.
Źródło: Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC).

60. Trzeci walny zjazd Stowarzyszenia Rodzina Policyjna w Warszawie. Na zdjęciu: Maria Mościcka (1), Aleksandra Piłsudska (2), minister spraw wewnętrznych Bronisław Pieracki (3), Komendant Główny Policji Państwowej płk Janusz Jagrym-Maleszewski (4), gen. Jakub Krzemieński (5), 1934 r.
Źródło: *Zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC)*.

Oplata pocztowa uiszczona rzyzałtem.

G A Z E T A POLICJI PAŃSTWOWEJ NA POSTERUNKU

Nr. 20.

WARSZAWA, DNIA 22 MAJA 1926.

ROK VIII.

Zrzeczenie się urzędu Prezydenta Rządowej p. St. Wojciechowskiego.

Do Pana Marszałka Sejmu Macieja Rataja.

Wobec wyjątkowej sytuacji, uniemożliwiającej mi sprawnego urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej w zgodzie ze zobowiązaniem, jakie przysięgam, składam się, łona i składam w ręce Konstytucyjnej prezydentowi Panu Marszałkowi Sejmu uprawnienia Prezydenta Rzeczypospolitej. Jednocześnie zalecam prosbę o dymisję dotychczasowego rządu. (—) S. Wojciechowski, Wilanów, 14 maja 1926 r.

Ojciec obowiązków Prezydenta przez marszałka Sejmu Rataja.

Wobec zrzeczenia się przez p. Stanisława Wojciechowskiego stanowiska Prezydenta Rzeczypospolitej, obejmując na zasadzie art. 40 Konstytucji zastępczo funkcję Prezydenta Rzeczypospolitej, Warszawa, dn. 15 maja 1926 r.

Zwołanie z urzędu prezesa Rady Ministrów Witosa i jego rządu.

Marszałek Sejmu Rataj w zastępstwie Prezydenta Rzeczypospolitej wyśtosował dnia 15 maja 1926 r. następujące pismo do p. Wincentego Witosa, prezesa Rady Ministrów: „Przychylnie się do przedstawionej mi prosby o dymisję, zwalniam pana z urzędu Prezesa Rady Ministrów i wszystkich członków gabinetu z zajmowanych przez nich urzędów”.

Nominacja nowego rządu.

Pan Marszałek Sejmu w zastępstwie Prezydenta Rzeczypospolitej postanowieniem z dn. 15 maja 1926 r. powołał na urząd premiera prof. dr. Stanisława Jędrzeckiego, a na jego wiceprezesa wojewodę poleskiego Kazimierza Młodzieźnińskiego — ministrem Spraw Wewnętrznych; marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — ministrem Spraw Wojskowych; podsekretarza Stanu Gabriela Czachowicza — ministrem Skarbu; prof. J. — wysytku Wacława Makowskiego — min. Sprawiedliwości; dyr. Departamentu Min. Przem. i Handlu inż. Hipolita Gliwicka — min. Przemysłu i Handlu; prof. Politechniki Warsz. dr. Witolda Broniewskiego — ministrem Robót Publicznych; dyr. Dep. Min. Pracy i Opieki Społ. dr. Stanisława Jurkiewicza — ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

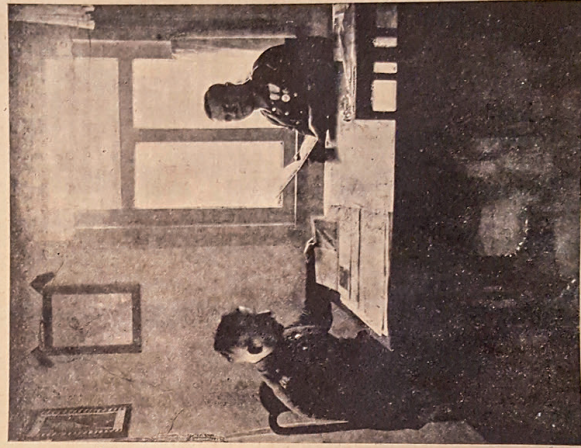
Również na wniosek prezesa Rady Ministrów Marszałek Sejmu w zastępstwie Prezydenta Rzeczypospolitej ponuczył kierownictwo Ministerstwa Spraw Zagranicznych posłowi nadwyżczalnemu i ministrowi p. — anocnemu p. — Aluzatorowi — Aluzatorowi Ministerstwa W. R. i O. P. — prof. Józefowi Mikulowskianu-Pomorskiemu, Ministerstwa Rolnictwa i Dobrej Rolności — prof. Józefowi — prof. Józefowi — podsekretarzowi stanu dr. Józefowi Raczkińskiemu.

61. Strona tytułowa gazety Policji Państwowej „Na Posterunku” (22 V 1926)
Źródło: Zbiory Biura Edukacji Historycznej – Muzeum Policji Komenady Głównej Policji.

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA GOTOWKĄ
WARSZAWA, DNIA 6 LUTEGO 1938
ROK XX
Nr 6

NA POSTERUNKU

TYGODNIK POSWIECONY SPRAWOM
POLICJI PAŃSTWOWEJ

Fot. post. J. Kublak

62. Strona tytułowa gazety Policji Państwowej „Na Posterunku” (6 II 1938)
Źródło: Zbiory Biura Edukacji Historycznej – Muzeum Policji Komenady Głównej Policji.

Komenda Pow. (miasta) Pol. Woj. Śl. w *Katowice*

Nr. Porządkowy *2*

Notatnik służbowy

dla *przed Inspektorat*

Nr. sl. *229* z *Komisariatu* *Katowice*
posterunku

zawiera stron *20*

Katowice, dnia *14. gna.*

Pieczęć

Podpis Komendanta Pow. (miasta)

Poi. W. Śl. Nr. 22/kanc. pol.
Notatnik służbowy

63. Notatnik służbowy funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego w Katowicach ze śladem po kuli
Źródło: Zbiory Biura Edukacji Historycznej – Muzeum Policji Komendy Głównej Policji.

64. Artefakty funkcjonariuszy Policji Państwowej – ofiar Zbrodni Katyńskiej, odnalezione w „dołach śmierci” w Miednoje
Źródło: Muzeum Katyńskie.

65. Krzyż na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej w Olsztynie, do którego przytwierdzono imienne tabliczki funkcjonariuszy Policji Państwowej – jeńców obozu w Ostaszkowie – zamordowanych wiosną 1940 r. przez NKWD i spoczywających w „dołach śmierci” w Miednoje
Źródło: Delegatura IPN w Olsztynie.

Schemat 1. Struktura Policji Państwowej w lipcu 1919 r.

